

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 98/2022 van 13 mei 2022

Betreft: Adviesaanvraag over een voorontwerp van wet tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen en arresten (CO-A-2022-078)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Aanwezig: de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Vincent Van Quickenborne, vicepremier en minister van Justitie en bevoegd voor de Noordzee, ontvangen op 22 maart 2022;

Brengt op 13 mei 2022 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De vicepremier en minister van de federale regering belast met Justitie en de Noordzee (hierna "de aanvrager") heeft de Autoriteit op 22 maart 2022 om advies verzocht over een wetsontwerp tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen en arresten (hierna "het ontwerp").
2. Een beslissing tot beslechting van een geschil bevat een aantal persoonsgegevens om de betrokkenen duidelijk te maken dat de beslissing betrekking heeft op hun zaak en dat bijvoorbeeld de bevoegde derden die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van de beslissing, weten in wiens voordeel en op wiens kosten zij handelen. Deze persoonsgegevens die door rechtbanken worden verwerkt hebben niet direct betrekking op het ontwerp¹.
3. De bekendmaking van deze beslissingen kan worden aangemerkt als een verdere verwerking die verenigbaar is met het oorspronkelijke doel (beslechting van geschillen) waarvoor deze gegevens zijn verzameld.
4. Artikel 149, 2de lid van de Grondwet² laat de wetgever vrij te bepalen hoe een vonnis bekend wordt "*bekendgemaakt*".³ De wet van 5 mei 2019 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de bekendmaking van vonnissen en arresten⁴ had onder meer tot doel uitvoering te geven aan artikel 149 van de Grondwet door de openbare uitspraak van vonnissen en arresten te beperken tot de voorlezing van het beschikkend gedeelte, alsook de volledige tekst van rechterlijke beslissingen "bekend te maken" in een elektronische databank van voor het publiek toegankelijke vonnissen en arresten van de rechterlijke macht. De inwerkingtreding van deze wet is tweemaal uitgesteld wegens tekortkomingen in verband met het ontbreken van een duidelijk juridisch kader⁵, het in aanmerking nemen van de gevolgen van massale toegankelijkheid, de archivering van

¹ In de "Verklaring inzake bescherming van uw persoonsgegevens" wordt gepreciseerd dat de verwerkingen die enerzijds door het College van hoven en rechtbanken en anderzijds door de door het College vertegenwoordigde rechtbanken worden verricht, « noodzakelijk zijn, hetzij :

- voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;
- voor de instelling, de uitoefening of de onderbouwing van een rechtsvordering (of wanneer de hoven en rechtbanken optreden in het kader van hun rechtsbevoegdheid);
- om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
- met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht;
- voor archiveringsdoeleinden in het algemeen belang of statistische doeleinden » (<https://www.rechtbanken-tribunaux.be/fr/declaration-de-protection-de-vos-donnees-a-caractere-personnel>)

² Gewijzigd bij de wet van 22 april 2019 tot herziening van artikel 149 van de Grondwet.

³ Behalve in strafzaken, waar de beslissing nog steeds in openbare zitting moet worden genomen.

⁴ DOC 54-3489, n° 001/001, <http://www.lachambre.be/FLWB/pdf/54/3489/54K3489001.pdf>

⁵ In de toelichting bij dit ontwerp is sprake van een « *afdoend wettelijk kader* »

reeds genomen beslissingen en de anonimisering van beslissingen⁶. Het ontwerp strekt er derhalve toe de bovengenoemde wet van 5 mei 2019 in te trekken en te vervangen.

5. De FOD Justitie publiceerde een overheidsopdracht voor de ontwikkeling, het hosten, het onderhoud en de ondersteuning van de centrale gegevensbank van vonnissen en arresten die werd bekendgemaakt op 8 februari 2022 in het Bulletin van de aanbestedingen en op 11 februari 2022 in het Publicatieblad van de Europese Unie⁷. De beschrijving van de prestaties is bijzonder verhelderend aangaande de beoogde gegevensverwerking :

« De aanbesteding is opgesplitst in 6 posten.

Post 1:

Het opzetten, hosten en beheren van een databank waarin vonnissen en arresten van de Belgische rechtbanken kunnen worden opgeslagen. De structuur en het datamodel dienen ruimte te laten om: historische vonnissen en arresten op te slaan;

nieuwe vonnissen en arresten in te voeren; in de toekomst meer gestructureerde vonnissen en arresten te ondersteunen.

Deze databank van vonnissen en arresten dient voldoende encryptie te bevatten, alsook functionaliteiten zoals elektronische handtekening, pseudonimisatie, validatie van pseudonimisatie, bulk import, import van historische vonnissen en arresten met OCR..

De processen voor elektronische ondertekening, pseudonimisatie en validatie van pseudonimisatie dienen ook opgezet te worden. De aanleverende partij voorziet ook een online rapportering over de status van het systeem. Dit kan onder meer zijn: welke onderdelen online/offline zijn, de reactiesnelheid, en het aantal service interventies, enz.

Post 2

Het aanleveren van een pseudonimisatie-motor geoptimaliseerd voor het pseudonimiseren van vonnissen en arresten in het Nederlands, Frans en Duits.

Post 3:

Het aanleveren van een systeem dat automatisch kernwoorden uit vonnissen en arresten kan afleiden, alsook het aanduiden van de belangrijkste passages uit een vonnis of arrest. Dit systeem moet zowel op de originele documenten als op de gepseudonimiseerde versies kunnen werken..

Post 4:

Het voorzien van een indexeringsmechanisme voor vonnissen en arresten opgeslagen in een databank of document managementsysteem.

Post 5:

---

⁶ Zie DOC 55 1295/001, <https://www.lachambre.be/FLWB/PDF/55/1295/55K1295001.pdf>, blz. 45 en volgende ; vergeleken met de memorie van toelichting bij dit ontwerp dat spreekt van "pseudonimisering" van de beslissingen.

⁷ Referentienummer: SE-ICT CDC2022.0400-F02_0 <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:076310-2022:TEXT:FR:HTML>

Het voorzien van een zoekscherm op de databank uit post 1, gebruik makende van de tagging uit post 3 en de indexerings uit post 4 om snel relevante zoekresultaten te bekomen.

Post 6:

Het voorzien van een publiek beschikbaar zoekscherm, gebruik makende van de tagging uit post 3 en de indexerings uit post 4 om snel relevante zoekresultaten uit de gepseudonimiseerde versies te bekomen.

De partner moet op het Belgische grondgebied de nodige project en operationele ondersteuning in het Nederlands en het Frans kunnen aanbieden. ».

6. De Autoriteit herinnert eraan dat de kwestie van voor derden toegankelijke databanken van vonnissen en/of arresten het voorwerp vormde van haar Aanbeveling nr. 3/2012⁸, maar ook het voorwerp uitmaakt van diverse adviezen⁹ en beraadslagingen van buitenlandse autoriteiten¹⁰, en belangrijke rechterlijke uitspraken¹¹ en een uitgebreide doctrine¹².

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. Rechtsgrond en legaliteitsbeginsel

7. De verwerking(en) van persoonsgegevens waartoe het ontwerp aanleiding geeft is (zijn) gestoeld op de artikelen 6.1.c) en/of 6.1.e) AVG en heeft (hebben) een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen tot gevolg. De Autoriteit merkt op dat de verwerking van persoonsgegevens een groot volume aan gegevens betreft of een groot aantal betrokkenen betreft ("grootschalige" verwerking), dat het waarschijnlijk gaat om "bijzondere categorieën gegevens" in de zin van de artikelen 9 en 10 van de AVG of om gegevens die de intieme sfeer van de betrokkene

⁸ Aanbeveling van 8 februari 2012 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-03-2012.pdf>)

⁹ Advies nr. 11/2004 van de GBA (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-11-2004.pdf>)

Advies nr. 01/2017 van de Commissie van 17 januari 2007, te raadplegen via deze link : https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_01_2017.pdf Advies nr. 16/2007 van de Commissie van 11 april 2007

https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_16_2007_0.pdf Advies 116/2019 van 5 februari 2019 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-116-2019.pdf>)

¹⁰ Zie CNIL, Délibérations 01-057 van 29 november 2001, 2012-245 van 19 juli 2012 et 2012-246 van 19 juli 2012.

¹¹ Zie EHRM, C.C. vs. Spanje, req. N° 1425/06, 6 oktober 2009 (<https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-94632>) et EFTA Court, affaires E-11/19 et E-12/19, 10 décembre 2020 (<https://eftacourt.int/download/11-19-12-19-judgment/?wpdmdl=6966>)

¹² Zie met name J. MONT, *RGPD : faut-il anonymiser la jurisprudence publiée ?*, JT 2019, blz.. 442 et sv.

(<http://www.crid.be/pdf/public/8448.pdf>); C. de TERWANGNE, Diffusion de la jurisprudence via internet dans les pays de l'Union européenne et règles applicables aux données personnelles (<http://www.crid.be/pdf/public/5021.pdf>); S. MARKIEWICZ, *Dissemination of Legal Information: Wedding or Divorce between Open Data Movement and Implementation of Personal Data Protection Law Principles*, Law via the Internet Conference 2018 (<http://vi2018.ittig.cnr.it/conference-program>); S. VAN RAEPENBUSCH, "Anonymisation des décisions de la Cour Justice de l'Union Européenne: protection de la vie privée versus publicité des jugements", in *Libertés, (l)égalité, humanité. Mélanges offerts à Jean Preutels*, Brussel, Bruylant, 2019, blz.. 331-350; De Autoriteit herinnert er ook aan dat bijlage II bij Aanbeveling R(95) 11 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, die op 11 september 1995 is aangenomen, richtsnoeren bevat voor de selectie, verwerking, presentatie en opslag van rechterlijke beslissingen in geautomatiseerde juridische documentatiesystemen ; Zie ook Aanbeveling R(83)3 betreffende de bescherming van gebruikers van juridische computerdiensten.

betreffen of betrekking hebben op kwetsbare personen (minderjarigen, personen met een handicap, migranten, personen in een precaire financiële situatie, ...).

8. De Autoriteit herhaalt dat, in toepassing van artikel 22 van de Grondwet, samen gelezen met artikel 8 van het EVMR en artikel 6.3 van de AVG, een norm van wettelijke rangorde moet bepalen onder welke omstandigheden een gegevensverwerking is toegestaan. Overeenkomstig het legaliteits- en voorspelbaarheidsbeginsel moet deze wetgevingsnorm dus in ieder geval de essentiële elementen van de verwerking vastleggen. Wanneer de verwerking van gegevens een ernstige inmenging vormt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals in het onderhavige geval, is het noodzakelijk dat de volgende essentiële elementen door de wetgever worden vastgesteld: (het)(de) precieze en concrete doeleinde(n)¹³, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van (dit) (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens¹⁴, de categorieën van betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld¹⁵ en de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld, en desgevallend insien noodzakelijk de beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG.

9. Het Grondwettelijk Hof herinnert eraan dat een delegatie aan de koning « *niet in strijd (is) met het legaliteitsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd* »¹⁶.

10. In dat geval voorziet hoofdstuk 2 van het ontwerp in de mogelijkheid voor de rechter om de bekendmaking van zijn beslissing in het in hoofdstuk 5 van het ontwerp bedoelde «*Centraal register van de beslissing van de rechterlijke orde*» te gelasten. Artikel 782, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek (zoals vervangen door artikel 12 van het ontwerp) bepaalt dat de arresten in gedematerialiseerde vorm moeten worden opgesteld en geeft de Koning de bevoegdheid de technische voorwaarden te bepalen waaraan het in gedematerialiseerde vorm opgemaakte arrest moet voldoen. Bij artikel 782, § 4, wordt bij de FOD Justitie een geautomatiseerde gegevensbank opgericht, het *Centraal register van de beslissingen van de rechterlijke orde* en worden de "*doeleinden*" omschreven. Artikel 782, §§2 en 3,

---

¹³ Zie ook artikel 6.3 van de AVG.

¹⁴ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

¹⁵ Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

¹⁶ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2 ; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7 ; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.: advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april, punt 2.2.

voorziet in de registratie van beslissingen met een gekwalificeerde elektronische handtekening in deze databank. In § 5 worden de gegevens opgesomd die mogen worden opgeslagen, terwijl de Koning de bevoegdheid krijgt "*de exacte gegevens*" vast te stellen die mogen worden opgeslagen en de technische voorwaarden te bepalen waaraan de gedematerialiseerde kopie moet voldoen. § 6 legt het bestaan van een beheerscomité vast, bepaalt de samenstelling en de taken ervan en verleent de Koning de bevoegdheid de samenstelling en de werking ervan te bepalen. § 7 bepaalt dat de in de beheerder vertegenwoordigde entiteiten optreden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. In § 8 worden de categorieën personen genoemd die toegang hebben tot het register, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen raadpleging en andere verwerkingen en eraan wordt herinnerd dat deze verwerkingen worden beperkt binnen de grenzen van hun wettelijke opdrachten. Dezelfde paragraaf voorziet in de vaststelling van de wijze van bekendmaking door de uitvaardigende rechterlijke instantie en verleent de Koning de bevoegdheid de nadere regels voor de toegang tot het register en de procedures voor die toegang vast te stellen. Ook wordt de bepaling van het wetboek van Strafvordering inzake het beroepsgeheim van toepassing op eenieder die registergegevens verwerkt. Paragraaf 9 bepaalt de bewaartermijn van de gegevens. § 10 machtigt de Koning de modaliteiten voor de inrichting en de werking van het register vast te stellen. Artikel 13 van het ontwerp wijzigt artikel 782 CJ, dat vervangen is door artikel 12 van hetzelfde ontwerp, voegt de doeleinden van bekendmaking van de rechterlijke beslissingen en wetenschappelijk onderzoek toe, voorziet in de bekendmaking van de rechterlijke beslissingen in gepseudonimiseerde vorm en geeft aan welke categorieën gegevens gepseudonimiseerd moeten worden (automatisch, maar onder menselijke controle). Het voorziet in de mogelijkheid om een verzoek tot pseudonimisering in te dienen bij een door de Koning aangewezen instantie, verbiedt en sanctioneert de verdere verwerking van de identiteitsgegevens van magistraten, leden van de griffie en advocaten met het oog op of tot gevolg dat zij worden geëvalueerd, geanalyseerd, en machtigt de Koning om de modaliteiten van de pseudonimisering, de menselijke controle en de draagwijdte van de vrijstelling van niet-pseudonimisering van de identiteitsgegevens van rechters, leden van de griffie en advocaten bij de beslissingen betreffende de georganiseerde criminaliteit te bepalen. Hoofdstuk 3 (voornamelijk de artikelen 5 en 7) van het ontwerp wijzigt het Wetboek van Strafvordering door te voorzien in de bekendmaking van gepseudonimiseerde beslissingen via het register en door te voorzien in de facultatieve weglating van bepaalde delen van de motivering in geval van onevenredige inbreuk op het recht op privacy van de betrokken personen. Ten slotte wordt in hoofdstuk 4 van het ontwerp het Wetboek van Strafvordering gewijzigd om rechters de mogelijkheid te bieden de bekendmaking of verspreiding van niet-gepseudonimiseerde beslissingen te gelasten door aanplakking, publicatie, inschrijving in het register of door «*elk ander communicatiemiddel*».

11. De Autoriteit merkt op dat de toepassingsgebied van het ontwerp, net als dat van de wet van 5 mei 2019, verder gaat dan de enige modaliteit van bekendmaking van beslissingen (als bedoeld in artikel 149 van de Grondwet), maar deel lijkt uit te maken van een ruimer project van *de verwezenlijking van*

*een volledig digitaal dossier*¹⁷ waarbij een authentieke bron van beslissingen wordt gecreëerd en het hergebruik van gepseudonimiseerde gegevens in deze beslissingen voor verschillende doeleinden mogelijk wordt gemaakt (hieronder nader uitgewerkt).

2. Doeleinden

12. Volgens artikel 5.1.b, van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
13. Zoals hierboven vermeld, vormt de verwerking van gegevens in rechterlijke beslissingen een verdere verwerking. In dit verband bepaalt artikel 5.1.b) van de AVG dat de verzamelde gegevens vervolgens niet mogen worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden, waarbij wordt gepreciseerd dat verdere verwerking voor archiveringsdoeleinden in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, overeenkomstig artikel 89, § 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden wordt beschouwd.
14. Publicatie in strikte zin kan zeker worden beschouwd als een doel dat verenigbaar is met het oorspronkelijke doel (geschillenbeslechting) waarvoor deze gegevens werden verzameld. Zoals echter *supra* wordt vermeld, gaan de in het ontwerp genoemde doeleinden verder dan publicatie. In artikel 12 van het ontwerp wordt een onderscheid gemaakt tussen de doeleinden van het "register" en de doeleinden van de verwerkingen. De Autoriteit steunt de vaststelling van de doeleinden van een register. Niettemin vereist de naleving van artikel 5.1.b) van de AVG dat de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens worden vastgesteld, waarbij in dit geval een onderscheid wordt gemaakt tussen de doeleinden die verband houden met de aanmaak van een authentieke bron¹⁸ en de registratie van persoonsgegevens in het register (genoemd in art. 782, §4, 1° tot en met 3°) en de doeleinden van de andere verwerkingen die op die gegevens betrekking hebben (4° en volgende).
15. De Autoriteit merkt op dat artikel 782, §4, 5°, voorziet in de verbetering van de kwaliteit van de geregistreerde gegevens. In de toelichting wordt dit doel geïllustreerd aan de hand van de reparatie van "*onleesbare of beschadigde bestanden*". Om elk risico van verwarring te vermijden, is de Autoriteit van oordeel dat in de toelichting bij artikel 12 duidelijk moet worden gesteld dat het niet gaat om de toepassing van het nauwkeurigheidsbeginsel van artikel 5.1.d) van de AVG en om het toestaan van de wijziging van gegevens in rechterlijke beslissingen. De laatsten zijn over het algemeen de enigen die daartoe bevoegd zijn.

---

¹⁷ Zie DOC 1610/015, punt 1.2.1 (<https://dekamer.be/FLWB/PDF/55/1610/55K160015.pdf>)

¹⁸ Bijvoorbeeld «*de uitoefening van de wettelijke opdrachten van de rechterlijke orde te vergemakkelijken*»

16. Indien de optimalisering van de organisatie van d te rechterlijke orde ten doel heeft de verwerking van persoonsgegevens te rechtvaardigen, moet in het ontwerp nauwkeurig worden aangegeven wat onder *optimalisering van de organisatie* wordt verstaan (bijvoorbeeld door aan te geven dat het gaat om het meten van de werklast, de prestaties, enz.). De verklaring in de toelichting bij artikel 12 alsdat: «*een data-gestuurde aanpak een efficiënter beheer en een efficiëntere inzet van de menselijke en logistieke middelen binnen de rechterlijke orde moet toelaten*» voldoet hiervoor niet. Indien het daarentegen alleen gaat om optimalisering van de structuur van de organisatie en daarvoor geen verwerking van persoonsgegevens nodig is, moet dit ook worden vermeld (ditmaal in de toelichting bij artikel 12).
17. Daarnaast merkt de Autoriteit op dat de bevoegde ambtenaar bij de indiening van het verzoek om advies ook heeft aangegeven dat onlinetoegang tot gepubliceerde beslissingen voor het grote publiek een van de criteria was voor de beoordeling van het "Justice Scoreboard" van de EU¹⁹. De Autoriteit merkt op dat, in dezelfde geest, de Europese instellingen de lidstaten regelmatig ²⁰ «*aanmoedigen*» programma's uit te voeren om justitie te digitaliseren, met uiteenlopende doelstellingen, variërend van toegankelijkheid en efficiëntie tot de totstandbrenging van «*European justice data spaces*» en naleving van het beginsel «*only once*»²¹. Volgens de Autoriteit zijn deze doeleinden op zichzelf niet problematisch, maar moeten zij niettemin worden vastgesteld. De Autoriteit is van oordeel dat minstens evenveel transparantie vereist is wanneer met de vastgestelde normen een «*Europese strategie*»²² ten uitvoer wordt gelegd als bij de omzetting van een richtlijn op een gebied waarop de Unie krachtens het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie normatieve, bevoegdheid heeft.
18. Bovendien merkt de Autoriteit op dat in de toelichting bij artikel 12²³, wordt gesproken over de toegang tot de gegevens die zou *worden verleend* «*bijvoorbeeld aan een legaltech die wordt belast met het ontwikkelen van een algoritme om de magistratuur te ondersteunen bij de voorbereiding van haar beslissingen, zoals een "case law enhancement"-algoritme*». Een dergelijk doel moet uitdrukkelijk in het ontwerp worden **vermeld en de noodzaak**²⁴ en **evenredigheid van het gebruik van de gegevens voor de training van algoritmen moet in** de memorie van toelichting worden aangetoond. De Autoriteit herinnert aan het arrest 29/2018 waarin het Grondwettelijk Hof stelde dat de vereiste van een precieze, voorzienbare wettelijke grondslag (en dus een helder doeleinde) "*des te*

---

¹⁹ Zie https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu_justice_scoreboard_2021.pdf, blz. 37-39

²⁰ Soms met andere instellingen.

²¹ zie de communicatie met als titel "Digitalisation of justice in the European Union A toolbox of opportunities", https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication_digitalisation_en.pdf, blz. 14 of de conclusie vavn de raad met als titel «*Access to justice – seizing the opportunities of digitalisation.*»

²² Zoals ook het geval is met gezondheid (gegevens).

²³ Bladzijde 23.

²⁴ Zie over deze kwestie *infra*.

meer [geldt] wanneer persoonsgegevens door overheidsdiensten verder worden verwerkt voor andere doeleinden dan die waarvoor ze oorspronkelijk werden verkregen²⁵.

19. De Autoriteit merkt voorts op dat de vaststelling van het doel van bijzonder belang zal zijn om te bepalen op welk publiek de bekendmaking, betrekking heeft; het zal ook een doorslaggevend element zijn bij de analyse van de verdere verwerking die krachtens artikel 6.4 van de AVG is toegestaan door degenen die ze mogen verwerken. Een duidelijk en nauwkeurig doel is des te belangrijker wanneer het betrokken publiek bestaat uit internetgebruikers, d.w.z. een wereldwijd publiek wat betreft zijn locatie (Europees of niet), onbepaald wat betreft zijn aantal en kwaliteit (bonafide, professioneel, kwaadwillig, familie, winstbejag, al dan niet talrijk, etc.) en anoniem (zonder specifieke maatregelen in te voeren). Dat wil zeggen, een publiek dat praktisch onzichtbaar is voor de overheid die aan de bron van de betreffende bekendmaking staat en waarvan individuen alle soorten belangen en doeleinden nastreven, ook potentieel kwaadaardige. Een te open doeleinde, dat weliswaar een maximale administratieve transparantie garandeert, zou verder kunnen gaan dan het oorspronkelijke doel dat de wetgever nastreeft en tegelijkertijd de mogelijkheid bieden om ongewenst, gegevens verder te verwerken en rechtsonzekerheid te creëren, wat uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke zou zijn. Het resultaat is dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen doeleinden die verband houden met de transparantie van de rechtspleging/bekendmaking en andere doeleinden, dat strenge beperkingen moeten worden opgelegd aan de mogelijke doeleinden waarvoor het gerechtvaardigd zou kunnen zijn gegevens te verwerken om een algoritme te trainen (en dat deze doeleinden derhalve uiterst nauwkeurig moeten worden gedefinieerd) en dat de begrippen "*wetenschappelijke doeleinden*" en "*statistische analyse*" moeten worden verduidelijkt. De ruime interpretatie die in de toelichting wordt gegeven, kan er immers geenszins toe leiden dat achteraf een norm²⁶ wordt vastgesteld op grond waarvan het is toegestaan gegevens (die niet perfect geanonimiseerd zouden zijn²⁷) - die in het kader van de geschillenbeslechting zijn verzameld, kosteloos of tegen betaling, rechtstreeks of na centralisatie op Europees niveau - te verstrekken aan marktdeelnemers die actief zijn in de ontwikkeling van algoritmen voor **commerciële doeleinden**²⁸.
20. De latere aanneming van een dergelijke norm - wanneer men zich reeds niet meer kan beroepen op onwetendheid om het ontbreken van een duidelijk rechtskader te rechtvaardigen²⁹ - zou een misbruik van het doel vormen en de gegevensverwerking waarin zij zou voorzien, zou slechts als rechtmatig

---

²⁵ Grondwettelijk Hof 15 maart 2018, arrest nr.29/2018, B18.

²⁶ In dit voorbeeld kan uiteraard evenmin een geldig beroep worden gedaan op het rechtmatig belang.

²⁷ Zie over deze kwestie *infra*.

²⁸ De Autoriteit verzoekt de aanvrager bijzonder voorzichtig te zijn met het misbruik van het legitieme belang in de context van de verdere verwerking van bijzondere categorieën gegevens, zoals blijkt uit het voorbeeld van de gezondheidsgegevens in het Verenigd Koninkrijk (<https://www.wired.co.uk/article/google-apple-amazon-nhs-health-data>)

²⁹ Zie hiervoor Study on the use of innovative technologies in the justice field (<https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/252237/1/DS0220605ENN.en.pdf>)

kunnen worden beschouwd³⁰ indien het een nieuwe verzameling van gegevens betreft waarbij de betrokkenen de mogelijkheid hadden om zich tegen die verdere verwerking te verzetten nadat zij naar behoren in kennis waren gesteld van de doeleinden van de beoogde verdere verwerking. De Autoriteit zal op dit punt nauwlettend toezien.

21. Indien dergelijke doeleinden worden beoogd (en de noodzaak en evenredigheid van een dergelijke verwerking kan worden aangetoond), verzoekt de Autoriteit de aanvrager om bij de vaststelling van de doeleinden van het ontwerp rekening te houden met de bepalingen van het voorstel van EU-verordening inzake kunstmatige intelligentie³¹.
22. De Autoriteit merkt overigens op dat in de toelichting bij artikel 12³² wordt gesproken over het verlenen van toegang tot de gegevens «*aan derden die door de beheerder schriftelijk worden gemachtigd voor het doel of de doelen waarvoor machtiging werd verleend en overeenkomstig de door de beheerder bepaalde voorwaarden*». Deze bepaling laat verstaan dat een verwerkingsverantwoordelijke een verwerker contractueel zou kunnen toestaan gegevens te verwerken voor doeleinden die verder gaan dan die van de verwerkingsverantwoordelijke, terwijl dit niet het geval is. Dit deel van de toelichting moet derhalve worden geherformuleerd.
23. De Autoriteit wijst er ook op dat het - zoals in het ontwerp betreffende de verwerking van identificatiegegevens van magistraten is bepaald - een goede praktijk is om, wanneer de verwerking van gegevens tot bijzonder ingrijpende inmenging kan leiden, zoals hier het geval is, uitdrukkelijk te voorzien in een verbod op verdere verwerking voor bepaalde doeleinden. De Autoriteit dringt er echter op aan dat, zelfs bij het ontbreken van een uitdrukkelijk verbod, alleen het hergebruik van gegevens van justitiabelen voor wetenschappelijk onderzoek in strikte zin (d.w.z. bijvoorbeeld juridisch onderzoek) is toegestaan (onder strikte voorwaarden, waaronder die met betrekking tot daadwerkelijke pseudonimisering). Dit zou echter niet het geval zijn bij hergebruik voor commerciële doeleinden. Een verwerking van gegevens (en a fortiori van bijzondere categorieën gegevens) voor een dergelijk doel kan in geen geval betrekking hebben op gegevens die zijn verzameld, geregistreerd en uitgewisseld krachtens een oude norm die de **betrokkenen niet de mogelijkheid biedt om zich te verzetten** tegen een dergelijke verwerking nadat zij naar behoren in kennis zijn gesteld van de beoogde doeleinden vanaf het ogenblik van de inzameling van hun gegevens.

---

³⁰ Zie C. de Terwangne, « Les principes relatifs au traitement des données à caractère personnel et à sa licéité », in Le Règlement général sur la protection des données – analyse approfondie, Bruxelles, Larcier, blz. 89 dat bepaalt (*vrije vertaling*): « *het vereiste van rechtmatigheid betekent dat de verwerking van persoonsgegevens moet worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke wettelijke regels.* »

³¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0206&from=FR>

³² Bladzijde 23.

24. Om deze informatie te verstrekken is de Autoriteit van mening dat een formulier een goed communicatiemiddel is om de personen van wie de verwerkingsverantwoordelijke de gegevens wenst te verwerken, te informeren. Desgevallend zou dat formulier het volgende moeten vermelden: de mogelijkheid om zich te verzetten tegen de verwerking van zijn gegevens voor sommige welbepaalde doeleinden, de naam en het adres van de verwerkingsverantwoordelijke, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming, de doeleinden³³ van de gegevensverzameling en de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, de ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens, het bestaan van de verschillende rechten die door de AVG aan de betrokkenen zijn toegekend (met inbegrip van het recht op toegang en rectificatie), het al dan niet verplichte karakter van de mededeling van gegevens en de gevolgen van het niet verstrekken van gegevens, de bewaartermijn van de verzamelde persoonsgegevens of de criteria aan de hand waarvan deze worden bepaald, het recht om een klacht in te dienen bij de GBA en, indien van toepassing, het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming (met inbegrip van profilering, zoals bedoeld in artikel 22 van de AVG) en informatie over de achterliggende logica ervan en het belang en de verwachte gevolgen van een dergelijke geautomatiseerde besluitvorming voor de betrokkenen.
25. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op de technische mogelijkheden en procedures voor het beschikbaar stellen van beslissingen die niet volmaakt geanonimiseerd zijn, maar waarvan de kenmerken de loutere publicatie van een gepseudonimiseerd document niet noodzakelijk maken, maar van toepassing zijn naar **gelang het beoogde doel**. Wat het doel in verband met de bekendmaking van beslissingen betreft, is de Autoriteit van mening dat het gebruik van authenticatie, het gebruik van een *captcha*, *rate limiting* en de toepassing van oplossingen die bijvoorbeeld het technisch *in bulk downloaden* verbieden, een goede praktijk is³⁴. . Wat betreft de doeleinden waarvoor het gerechtvaardigd zou zijn gegevens in het kader van training te verwerken, zouden de risico's die inherent zijn aan het hergebruik van de betrokken gegevens tot een minimum kunnen worden beperkt door creatievere oplossingen, zoals het gebruik van bepaalde diensten³⁵, de verplichting om een ethisch comité op te richten of de controle van de ontvanger die deze gegevens verder moet verwerken. De Autoriteit vestigt echter de aandacht van de aanvrager op de problemen in verband met intellectuele rechten (eigendom/beperking van het recht op kosteloos gebruik door de overheidsinstanties die de gegevens ter beschikking van de economische actoren hebben gesteld),

---

³³ Een "*specifieke*" toestemming houdt in dat e toestemming van de betrokkene verleend moet worden met betrekking tot "een of meer specifieke" doeleinden, en dat een betrokkene een keuze heeft ten aanzien van elk van deze doeleinden (verdere aanwijzingen voor het bepalen van "doeleinden" zijn te vinden in Advies 3/2013 over doelbinding (WP203). Als voorbeeld van hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan, voorziet de Duitse wet inzake de bescherming van patiëntengegevens van 3 juli 2020 in de mogelijkheid (vanaf 2023) voor patiënten om expliciet toestemming te geven voor het beginsel en de modaliteiten van de toegang tot hun gegevens door onderzoekers (Voy. https://www.bundesgesundheitsministerium.de/fileadmin/Dateien/3_Downloads/Gesetze_und_Verordnungen/GuV/P/PDSG-Bundestag_Drs-18793.pdf)

³⁴ De Autoriteit wijst er echter op dat het beperken van de toegang tot personen binnen de EU uiterst gemakkelijk te omzeilen zal zijn, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een VPN.

³⁵ Zie bijvoorbeeld <https://www.casd.eu/>

ethiek (soort algoritme, toegestaan gebruik), mededingingsrecht (concurrentievervalsing in verband met het recht op gebruik van de gegevens door bepaalde actoren), enz. die zich kunnen voordoen wanneer persoonsgegevens die op grond van het legitieme belang van een overheidsinstantie zijn verzameld, worden meegedeeld met het oog op de verwerking ervan voor commerciële doeleinden.

3. Evenredigheid/ minimale gegevensverwerking

26. Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (beginsel van "minimale gegevensverwerking").
27. Artikel 782, § 5, Ger. Wetboek (ingevoegd bij artikel 12 van het ontwerp) voorziet in de verwerking van metagegevens die nodig zijn om de door de Koning te bepalen doeleinden van het register te verwezenlijken. Gezien het belang van de inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen die voortvloeit uit de verwerkingen waarin het ontwerp voorziet, moeten de categorieën van persoonsgegevens noodzakelijkerwijs in het ontwerp worden vastgesteld. De Koning kan hoogstens gemachtigd worden deze bij besluit te bepalen. Het ontwerp moet dan ook in die zin worden aangepast.
28. Hetzelfde lid van artikel 782 Gerechtig Wetboek (gewijzigd bij artikel 13 van het ontwerp) voorziet in de pseudonimisering van de identiteitsgegevens van de justitiabelen, alsmede «*elk element in het vonnis of arrest dat toelaat om natuurlijke personen, met uitzondering van de magistraten, de leden van de griffie en de advocaten, rechtstreeks of onrechtstreeks te identificeren en dit binnen de limieten van de leesbaarheid en begrijpelijkheid van het vonnis of arrest(...)*».
29. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat inmenging in het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens alleen is toegestaan als zij noodzakelijk is en in verhouding staat tot (het) de nagestreefde doeleinde(n)³⁶. Bijgevolg moet, naar gelang van de

---

³⁶ Een verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd indien zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde doel (algemeen belang) te bereiken. Daarom is het dus noodzakelijk:

- Ten eerste, dat met de gegevensverwerking daadwerkelijk het beoogde doel kan worden bereikt. Derhalve moet op basis van feitelijke en objectieve elementen worden aangetoond dat de verwerking van persoonsgegevens doeltreffend is om het beoogde doel te bereiken;
- Ten tweede, dat deze verwerking van persoonsgegevens de minst ingrijpende maatregel is met betrekking tot het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit betekent dat indien het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer of van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden. Hiertoe moet met een gedetailleerde beschrijving en aan de hand van feitelijk en objectief bewijsmateriaal kunnen worden aangetoond om welke redenen de andere minder ingrijpende maatregelen niet volstaan om het beoogde doel te bereiken.

Indien de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens is aangetoond, moet nog worden aangetoond dat de verwerking evenredig is (in de strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van

doeleinden en de betrokkenen (partijen, getuigen, deskundigen, minderjarigen, enz.), een onderscheid worden gemaakt tussen de verwerkingen die op basis van geanonimiseerde gegevens³⁷ moeten worden verricht, deze die alleen op basis van gepseudonimiseerde gegevens³⁸ mogen worden verricht, en deze die op basis van niet gepseudonimiseerde gegevens mogen worden verricht³⁹.

30. In dit verband verwijst de Autoriteit naar advies 05/2014 van de Werkgroep "artikel 29" inzake gegevensbescherming, voorloper van het Europees Comité voor gegevensbescherming, over anonimiseringstechnieken⁴⁰, maar vestigt zij de aandacht van de aanvrager op het feit dat het EDPB momenteel bezig is met de herziening van deze richtsnoeren (die tegen het einde van 2022 voor openbare raadpleging zouden worden ingediend). Deze richtsnoeren kunnen van grote invloed zijn op de minimumkenmerken waaraan gegevens moeten voldoen om als geldig gepseudonimiseerd of geanonimiseerd te worden beschouwd.
31. De Autoriteit is ook van mening dat, wat anonimiseerbare beslissingen betreft, de toelichting bij het ontwerp informatie moet bevatten over de beoogde anonimiseringsstrategie (in voorkomend geval zou de aanvrager er baat bij hebben zijn standpunt terzake kenbaar te maken, om de verwerkingsverantwoordelijken houvast te bieden), over de manier waarop sommige verwerkingsverantwoordelijken internationaal te werk gaan⁴¹. Transparantie met betrekking tot de gebruikte anonimiseringsmethode en een analyse van de risico's verbonden aan heridentificatie zijn immers elementen die bijdragen tot een weloverwogen aanpak van het anonimiseringsproces.
32. De Autoriteit vestigt er tevens de aandacht op dat er een verschil bestaat tussen gepseudonimiseerde gegevens, die in artikel 4(5) van de AVG worden gedefinieerd als gegevens die *"niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt"* en geanonimiseerde gegevens, die niet langer met redelijke middelen aan een bepaalde persoon kunnen worden toegeschreven, en dat enkel deze laatste geen persoonsgegevens meer vormen en dus overeenkomstig overweging 26 zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de AVG⁴².

---

persoonsgegevens, en het doel dat wordt beoogt - en dat daadwerkelijk kan worden bereikt - met die verwerking. De voordelen van de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen voor de betrokkenen. Ook hier moet kunnen worden aangetoond dat deze analyse is uitgevoerd voordat de verwerking wordt verricht.

³⁷ Bijvoorbeeld de training van algoritmes

³⁸ Bijvoorbeeld de bekendmaking van beslissingen om redenen van transparantie of voor wetenschappelijk onderzoek in enge zin.

³⁹ Bijvoorbeeld het bewaren van de originele notulen van beslissingen.

⁴⁰ Dit advies is beschikbaar op het volgende adres: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

⁴¹ Zie bijvoorbeeld <https://centre.humdata.org/guidance-note-responsible-approaches-to-data-sharing/>

⁴² Voor meer informatie, zie advies 5/2014 (WP216) over anonimiseringstechnieken, 2.2.3., blz. 11 van de Groep artikel 29, https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

33. Derhalve, rekening houdend met de definitie van persoonsgegevens in artikel 4.1) van de AVG⁴³, moet ervoor worden gezorgd dat aan de vereiste hoge normen voor anonimisering wordt voldaan⁴⁴ en dat de gegevens niet eenvoudigweg worden gepseudonimiseerd. De verwerking van gegevens, zelfs al zijn ze gepseudonimiseerd, moet immers worden gezien als een verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de AVG.
34. Anderzijds, wanneer de verwerking van gepseudonimiseerde gegevens relevant is :
- moet er worden verwezen naar het verslag van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging betreffende technieken en goede praktijken voor pseudonimisering⁴⁵ ;
  - moet deze verwerking worden gekaderd met alle vereiste waarborgen en voldoen aan de heersende beginselen ter zake⁴⁶.
35. Bovendien is de Autoriteit ook niet overtuigd van de evenredigheid van een eventuele voor analysedoeleinden, en daarom verzoekt zij de aanvrager (zo nodig) een strikte evenredigheidsanalyse uit te voeren. De Autoriteit is van mening dat de gegevensbeschermingseffectbeoordeling als bedoeld in artikel 35 van de AVG een geschikte methode is om de proportionaliteit te onderzoeken van de geplande verwerking in het ontwerp in vergelijking met andere maatregelen met een potentieel lager risico op inmenging. Voorts herinnert de Autoriteit eraan dat, indien de verwerking dat het ontwerp opzet, een hoog risico kan inhouden voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen als bedoeld in artikel 35 van de AVG, de verwerkingsverantwoordelijke ook een specifieke effectbeoordeling zal moeten uitvoeren voordat de verwerking concreet wordt uitgevoerd (artikel 35 van de WVG). In casu⁴⁷, is de Autoriteit van oordeel dat deze gegevensbeschermingseffectbeoordeling best in dit stadium van het regelgevend proces wordt verricht. Het valt immers niet uit te sluiten dat ingevolge deze beoordeling specifieke voorschriften in de regelgeving dienen opgenomen te worden.

4. Verwerkingsverantwoordelijke

36. Het ontwerp voorziet erin dat de in «*de beheerder vertegenwoordigde entiteiten (op)treden met betrekking tot het Centraal register als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken*».

---

⁴³ Namelijk: «*alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als "identificeerbare natuurlijke persoon" wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor zijn fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit*».

⁴⁴ De identificatie van een persoon slaat niet enkel op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen, maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

⁴⁵ ENISA, <https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases> en <https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation>;

⁴⁶ Hetzelfde geldt voor het evenredigheidsbeginsel dat verwijst naar het specifiekere beginsel van "*minimale gegevensverwerking*" dat inhoudt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, overeenkomstig artikel 5, lid 1, punt c) van de AVG.

⁴⁷ Indien verwerking van profielen wordt overwogen.

37. De Autoriteit herinnert eraan dat de gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijken aansprakelijk kunnen worden gesteld indien het niveau van pseudonimisering niet toereikend is voor elk van de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt, of indien de bekendmaking van een beslissing op grond van hoofdstuk 4 van het ontwerp de door de rechter bepaalde termijn overschrijdt. De Autoriteit herinnert eraan dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden⁴⁸. Het is noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens te controleren wie het doeleinde bepaalt van de verwerking alsook de middelen om dit doeleinde te realiseren. Dit zal ook voorkomen dat er onduidelijkheid bestaat over de identiteit van de persoon of entiteit die als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd en om zo de uitoefening van de rechten van de betrokkene, zoals bepaald in de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG, te vergemakkelijken.

5. Bewaartermijnen

38. Krachtens artikel 5.1.e) van de AVG, mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
39. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp voorziet in een onbepaalde bewaartermijn. Deze keuze wordt in de toelichting bij artikel 12 als volgt gemotiveerd:

« Gelet, enerzijds, op de doelstellingen van het Centraal register en de meerwaarde daartoe van een zo volledig mogelijke en continu bijgewerkte unieke authentieke bron van de rechtspraak van de rechterlijke orde, in de eerste plaats voor de leden van die orde, en anderzijds op de beperkingen die worden opgelegd aan de toegang tot de gegevens in het Centraal register, lijkt een dergelijke uitzonderlijke bewaartermijn van onbepaalde duur enerzijds noodzakelijk en anderzijds verantwoord. Twee concrete voorbeelden: Voor cassatiearresten is het moeilijk, zometeen onmogelijk te bepalen wanneer deze niet meer relevant zullen zijn. Soms zijn hele oude arresten op vandaag nog steeds juridisch relevant. Hetzelfde kan gelden voor andere rechterlijke beslissingen, bijvoorbeeld van de hoven van beroep. Een tweede voorbeeld betreft de mogelijkheid van rehabilitatie op verzoek van

---

⁴⁸ Zowel de Groep 29 – voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming – als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Groep 29, Advies 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", 16 februari 2010, blz. 9. (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van Verordening (EU) nr. 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, blz.1. (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>).

nabestaanden van een in het verleden veroordeelde persoon. Ook in die context kan het nuttig zijn eenvoudig historische vonnissen te kunnen raadplegen ».

40. Deze rechtvaardiging is volkomen aanvaardbaar met betrekking tot rechterlijke beslissingen, maar niet met betrekking tot de persoonsgegevens die zij bevatten. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, is het aangewezen om de (maximum)bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens vast te stellen en in het ontwerp te vermelden, rekening houdend met de verschillende doeleinden en categorieën van gegevens, of ten minste de criteria in het ontwerp op te nemen die toelaten deze (maximum)bewaartermijnen te bepalen. In het voorbeeld dat in de toelichting bij artikel 12 wordt genoemd, betekent dit dat de beslissingen worden onderscheiden naar gelang van hun potentiële nut en dat zij, onverminderd de voorschriften inzake archieven, worden gewist of (in feite) anoniem gemaakt zodra zij niet meer van belang zijn voor het doel waarvoor zij zijn bewaard.
41. Zonder te suggereren dat het mogelijk is dit beginsel op deze manier te omzeilen, herinnert de Autoriteit eraan dat de AVG niet van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens van overleden personen.
42. Wat ten slotte de bekendmaking van een beslissing op grond van hoofdstuk 4 van het ontwerp betreft, vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat, in geval van bekendmaking langs elektronische weg, de vaststelling van een termijn door een magistraat een theoretisch begrip wordt. De documenten zijn niet meer echt "*herroepelijk*" na de bekendmaking. Daarom moet in het ontwerp de verplichting worden opgenomen om dit element te motiveren wanneer een rechterlijke beslissing een dergelijke bekendmaking oplegt, alsook de mogelijkheid voor de rechter om, gelet op de bovengenoemde risico's van misbruik, de elektronische bekendmaking (zij het eventueel voor een beperkte periode) van zijn beslissing eenvoudigweg te verbieden, zelfs in een gepseudonimiseerde versie.

OM DIE REDENEN,

De Autoriteit

is van mening dat:

- de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens duidelijk en nauwkeurig in het ontwerp moeten worden omschreven, waarbij de doeleinden die verband houden met het aanmaken van een authentieke bron en het opnemen van persoonsgegevens in het register worden onderscheiden van de doeleinden van andere verwerkingen die op deze gegevens betrekking hebben (punten 14 tot 23) ;

- er strikte beperkingen moeten worden gesteld aan de mogelijke doeleinden waarvoor persoonsgegevens in de context van de training van algoritmen kunnen worden verwerkt (punt 19) ;
- in de toelichting bij artikel 12 moet worden verduidelijkt dat de verbetering van de kwaliteit van de gegevens niet tot doel heeft het nauwkeurigheidsgedrag van artikel 5.1.d) van de AVG toe te passen, noch de wijziging mogelijk te maken van gegevens in rechterlijke beslissingen (punt 15) ;
- het begrip "*optimalisering van de organisatie*" moet worden verduidelijkt (punt 16) ;
- de toelichting bij artikel 12 anders moet worden geformuleerd om niet te impliceren dat een verwerkingsverantwoordelijke een verwerker contractueel zou kunnen toestaan gegevens te verwerken voor verdergaande doeleinden dan die welke hem wettelijk zijn opgelegd of die gebaseerd zijn op een andere rechtsgrondslag in artikel 6 van de AVG (punt 22) ;
- een formulier een goed communicatiemiddel is om de betrokkenen te informeren (punt 24) ;
- de categorieën persoonsgegevens noodzakelijkerwijs in het ontwerp worden vastgesteld (punt 27) ;
- het ontwerp, naar gelang van de doeleinden waarvoor het bestemd is en de betrokkenen, een onderscheid moet maken tussen verwerkingen die uitsluitend anoniem gemaakte gegevens mogen betreffen, verwerkingen die uitsluitend gepseudonimiseerde gegevens mogen betreffen en verwerkingen die op basis van niet gepseudonimiseerde persoonsgegevens mogen worden verricht (punt 29) ;
- de memorie van toelichting bij het ontwerp informatie moet bevatten over de voorgenomen anonimiseringsstrategie (punt 31) ;
- indien een verwerking voor statistische analyse of algoritmische training wordt overwogen, er rekening moet worden gehouden met het ontwerp voor een Europese verordening inzake kunstmatige intelligentie en in de legislatieve fase een DPIA moet worden uitgevoerd (punten 21 en 35) ;
- het noodzakelijk is om voor elke verwerking van persoonsgegevens na te gaan wie het doel van de verwerking nastreeft en wie de middelen beheert die worden gebruikt om dat doel te bereiken (punt 37) ;
- in het project waar mogelijk maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens moeten worden vastgesteld (punt 40) ;
- het ontwerp moet een verplichting bevatten om het "onherroepelijk" karakter van een elektronisch bekendgemaakte beslissing te motiveren, wanneer een rechterlijke beslissing een dergelijke bekendmaking voorschrijft, alsmede de mogelijkheid voor de rechter om de elektronische bekendmaking van zijn beslissing te verbieden, zelfs in een gepseudonimiseerde versie. (punt 42)

vestigt de aandacht van de aanvrager op:

het belang om ten minste even transparant te zijn wanneer de vastgestelde normen uitvoering geven aan *een "Europese strategie"* als bij de omzetting van een richtlijn op een gebied waarop de Unie krachtens het VWEU normatieve bevoegdheid heeft (punt 17) ;

- de beschikbare technische mogelijkheden en modaliteiten voor het nemen van beslissingen, die van toepassing zijn overeenkomstig het beoogde doel (punt 25) ;
- het feit dat het EDPB momenteel bezig is met de herziening van de richtsnoeren inzake pseudonimiserings- en anonimiseringstechnieken (punt 30) ;
- de hoge eisen die aan anonimisering worden gesteld (punt 31).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Jean-Michel Serna - Verantwoordelijke *a.i.* van het Kenniscentrum